

[Tove Jørgensen]

om det er mand eller kvinde, der bliver hjemme.

Vi ønsker også, at den uddannelsessøgende kvinde skal sikres, for det mener vi måske er nok så væsentligt som det, der ligger i de foreliggende forslag om, at ægtefællen skal tvinges til at være med. Det er et rimeligt krav at stille, men hvis det virkelig skal få nogen reel betydning, skal vi sikre, at kvinder under uddannelse, der bliver gravide, også får muligheder for at fortsætte deres uddannelse, fordi vi netop kender utrolig mange tilfælde, hvor kvinderne ryger ud af uddannelsessystemet, når de bliver gravide og får børn. Det er en meget væsentlig ting at få med.

Derfor er det ligesom lidt andre rammer, kommunisterne mener at et barselhvileforlag skal indeholde. Derefter kan vi så i anden omgang kigge på forholdene omkring småbørnsfamilien. Der kan vi bedre tilstræbe en reel ligestilling imellem ægtefællerne, ikke mindst fordi kvinderne skal have mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet igen. I nogle af de lovforslag, der ligger her, findes der ligesom en risiko for, at kvinderne ryger ud. Det kan være lang tid at være et år væk, og da vil det være rimeligere, at begge ægtefæller er med.

Men vi skal jo også tænke på, at der er et problem omkring de enlige kvinder. Det er dem, der er allerhårdest ramt i vores samfund. Det er også dem, der i øjeblikket udgør en meget, meget stor del af arbejdsløshedsskaren, og det skal vi i hvert tilfælde ikke glemme.

Hr. Bertel Haarder var lidt inde på, hvad det er, vi vil prioritere, hvor meget vil vi give i skat for disse ting. Jeg synes godt, jeg vil vende problemet om og sige: det er jo egentlig ikke det, det drejer sig om. Det er jo et spørgsmål om, hvor mange ressourcer samfundet vil lade være uudnyttede, når kvinderne selv ønsker at komme ud og arbejde. Skal vi så belaste den ene halvdel af befolkningen, altså mændene, med hårdt arbejde i en presset situation med stadige produktivitetstigninger og den lange arbejdstid, eller skal vi prøve at deles om arbejdet og sikre, at kvinderne også kommer ud? På den måde kan vi også spare dem for mange af de psykiske vanskeligheder, der følger med at være sat uden for samfundet.

Det er meget betegnende, at de undersøgelser omkring de langtidsarbejdsløse, som vi får, og som virkelig er korrekte, viser, at de får psykiske problemer ved at gå hjemme og ikke have mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet igen. Det er jo de problemer, som vi kender for kvindernes vedkommende. Det er nøjagtig de samme symptomer, som vi har kunnet konstatere hos hjemmegående kvinder i en lang, lang årrække. Der opstår også et andet problem: har vi råd til at sende kvinderne på pension i en tidlig alder? Det bliver jo konsekvensen i den anden ende, når de ikke har haft nogen tilknytning til erhvervslivet. Derfor er det vigtigt, at man sikrer kvindernes uddannelsesforhold, at man sikrer, at de ikke kan fyres, når de er i erhvervslivet, og at de kan vende tilbage til det.

Jeg vil lige sige til fru Yvonne Herløv Andersen i anledning af hendes bemærkninger om vuggestueudbygning og prognoserne, at jeg tror nu, det er meget tvivlsomt, om man midt i 1950'erne ville kunne have lavet prognoser for udviklingen i 1960'erne. Derfor synes jeg, at man skal behandle prognoser særdeles varsomt. Jeg kan nævne som eksempel, at man i Albertslund havde en prognose, der gik på en 40 pct.s fritidshjemsdækning, hvor man nu må konstatere, at dækningsgraden skal være 50 for at svare til behovet. Derfor kan man ikke se bort fra, at der er tale om en udvikling, hvor netop behovet vil være større. Derfor vil det være forkert at kombinere behovet for daginstitutioner med krav om, at det skal være en betingelse for at kunne modtage tilskud af den ene eller den anden art, at man ikke benytter daginstitutioner. De ting hænger ikke rigtig sammen, specielt ikke når vi taler om de lavtlønnede.

Som helhed vil jeg sige, at vi vil gå ind for en ændring af barselhvilen, men at den skal indeholde nogle andre principper end dem, der her er lagt frem.

Grethe Philip (RV):

Der er her fremlagt nogle forskellige forslag til støtte for familier med småbørn. Jeg har ikke i sinde at gennemgå hvert af disse forslag og kommentere dem. De har det fælles præg, at man i de partier, der har fremsat dem, alle er helt klar over, at familier med ganske små børn tit er i en presset situation,